

Дарія Біда

АПЕЛЬСИНОВИЙ

Рудий кіт – на щастя?

У вашої подруги немає настрою? Вона легко дратується, ображаеться, а на очі без причин навертаються слози? Ви запитуєте її, що трапилось, і чуєте у відповіді:

– Весняна депресія...

У нас є чудовий рецепт від такої недуги. Зберіть букет чернобривців або купіт апельсини чи мандарини, одягніть кофтину медового кольору, зрештою, зловіть рудого сусідського кота і разом з рудим однокласником прийдіть у гості до сумної подруги. Гарантовано – вона повеселішає! Оранжевий колір вивільняє емоції, підвищує самооцінку, сприяє хорошому настрою і є чудовим антидепресантом. Він життєрадісний і сонячний, так само, як його відтінки, подаровані природою: апельсиновий, гарбузовий, абрикосовий, персиковий, шафран, лосось, медовий, кораловий.

Orange

Orange – це слово у багатьох мовах (наприклад, французькій, англійській) означає „апельсин” або „оранжевий колір”. У світловому спектрі він проміжний між червоним і жовтим. Відмінність оранжевого кольору від інших полягає, зокрема, у сприйнятті його нашим оком. Фізіологія і будова ока зумовлює різну швидкість сприйняття кольорів, і оранжевий займає у цьому переліку останнє місце. Окові необхідний додатковий час для аналізу оранжевого кольору. Уявіть, що ми розглядаємо предмети, серед яких є оранжевий. Типова картина нашого сприйняття буде такою: переводячи погляд з одного предмета на інший і помічаючи серед них оранжевий, ми за інерцією „скануємо” далі, а приблизно через 0,3 секунди знову повертаємо погляд до оранжевого предмета. Оранжевий наче гіпнотизує і притягує погляд. Саме ця властивість оранжевого кольору використовується при фарбуванні предметів, які мають підвищені вимоги до їх виявлення.

РАЙ

Оранжевий чорний ящик

Ви думаете, у називу вкралися помилка? Як може бути чорний ящик – оранжевим? Виявляється – може. Чорний ящик, у якому записується інформація про все, що відбувається на борту літака, насправді не чорний, а оранжевий. Різноманітні рятувальні круги на кораблях, буйки в морі, жилети працівників ремонтних бригад на залізниці тощо, також яскраво-оранжевого кольору, сфера застосування якого різноманітна і зрозуміла. У багатьох країнах, наприклад, у Бельгії, світлофори мають не жовтий, а оранжевий колір. А ще – це улюблений колір фанатів донецького Шахтаря.

Оранжевий – національний колір Нідерландів. Оранжева смуга здавна була на прапорі цієї країни, а потім її замінили червоною. У давнину оранжева тканина була в дефіциті. Сьогодні під час національних свят жителі одягають оранжевий одяг, а футбольні фанати розмальовують обличчя оранжевою фарбою.

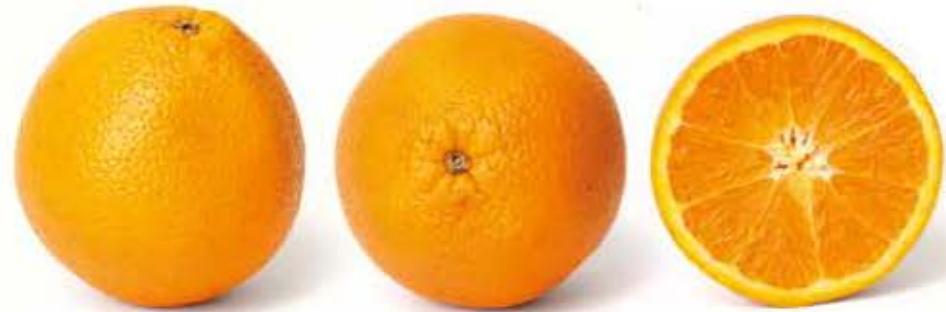
Оранжеві овочі – антиоксиданти

Саме зараз, коли зростає ймовірність підхопити грип або застуду, особливо важливо підвищувати імунітет. Тут вам стануть у пригоді заморські фрукти – апельсини, мандарини та інші цитрусові. Апельсини містять 5 видів фруктових кислот, 14 вітамінів, 3 види мінеральних речовин, різноманітні ферменти, а ще – виноградний і фруктовий цукор. Але найбільша цінність цитрусових – це вітамін С. У 150 г апельсинів міститься 80 мг аскорбінової кислоти – добова потреба людини у вітаміні С.

У Європу апельсини під назвою „китайські яблука” потрапили в XV столітті і дуже сподобалися вельможам. У Росії вже на початку XVIII століття князь Олександр Меншиков побудував поблизу Санкт-Петербурга великий палац зі скляними прибудовами для вирощування фруктів, які так засмакували усім. З того часу у російській мові з'явилося слово оранжерей (фр. „оранж” – „апельсин”), а палац назвали Оранієнбаумом, що у перекладі з

Наука і техніка

німецької означає „апельсинове дерево“. Згодом на цьому місці виникло місто з такою ж назвою. Катерина I навіть вибрала для нього герб: апельсинове дерево на сріблому фоні. Лише в середині ХХ століття місто Оранієнбаум перейменували в місто Ломоносов.

Світ крізь кольорове скло

Пригадуєте відому пісеньку Едіти П'єхи про оранжеві небо, море, маму, пісні і, навіть, верблюда? Весь світ може стати таким веселим і однобарвним, якщо малювати його олівцем оранжевого кольору. А ще – якщо подивитися крізь оранжеве скло. До речі, якими здаватимуться небо, зелені рослини, квіти, якщо їх розглядати крізь кольорове скло?

Щоб це зрозуміти, треба засвоїти просту істину: оранжеве скло пропускає лише оранжеві промені світла, червоне – червоні, синє – сині. Інші кольори кожне скло відповідно поглинає, тобто не пропускає. Кольорове скло слугує світофільтром для певної смуги світлового спектра.

Якщо дивитися крізь оранжеве скло на оранжевий напис, зроблений на білому папері, нічого цікавого ви не побачите – лише рівномірне оранжеве тло. Ви не помітите жодних слідів надпису, бо оранжеві букви зіллються з оранжевим тлом. Надпис щезне – і це не фокус, а фізика! Якщо ж через це скло подивитися на блакитно-синій надпис на білому тлі, ви чітко побачите чорні букви на оранжевому. Чому чорні? Дуже просто: оранжеве скло не пропускає ані блакитного, ані синього світла (лише оранжеве). Блакитні букви відбивають блакитні промені, які поглинаються нашим склом, а тому букви крізь скло видаються чорними (відсутність світла). Цю властивість кольорового скла використовують при виготовленні анагліфів – картин, надрукованих особливим способом, які дають той самий ефект, що й стереоскопічні фотографії.

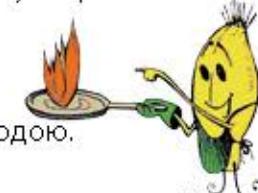
Наука і техніка

Анагліфи

При друці анагліфів два зображення, які відповідають правому і лівому оку, друкарють різними фарбами (блакитною і червоною), накладаючи одне на одне. Щоб побачити замість двох кольорових зображень одне – чорне, але рельєфне зображення, треба подивитися на картину крізь спеціальні (анагліфічні) окуляри. У них замість звичайних діоптрійних лінз вставлені спеціальні світофільтри, як правило, для лівого ока – червоний, а для правого – блакитний або синій. Ліве око крізь червоне скло бачить лише блакитний відбиток, (причому око бачить це зображення не кольоровим, а чорним). Праве око крізь блакитне скло бачить лише відповідний йому червоний відтінок. Кожне око бачить лише одне зображення – саме те, яке йому відповідає. Таким чином, створюються такі ж умови, як і у стереоскопі, а отже, в результаті складається враження рельєфу, таке ж, як у стереоскопі.

Витони і з'їж

Тобі знадобиться: два апельсини, глибока посудина з водою.
Що треба зробити

- Помий два апельсини. Один з них опусти в кастрюлю з водою. Він плаватиме, якби ти не намагався його втопити.
- Зніми шкірку з другого апельсина і опусти його в воду. Не віриш своїм очам? Апельсин потонув!

Що спостерігаємо

- Апельсини – одинакові. Один – плаває, а інший – потонув. У шкірці апельсина є багато бульбашок повітря. Вони виштовхують апельсин на поверхню води. Без шкірки апельсин тоне, тому що він важкий за воду, яку витісняє.

